

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 25 września 2026 r.

Poz. 947

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 września 2026 r.

w 50. rocznicę powstania Komitetu Obrony Robotników

23 września 1976 r. Jerzy Andrzejewski poinformował marszałka Sejmu o powstaniu Komitetu Obrony Robotników i przesłał mu apel Komitetu. Sygnatariusze apelu opisywali w nim brutalne represje wobec uczestników robotniczych protestów w czerwcu 1976 r. w Radomiu i Ursusie po podwyżce cen mięsa: zwolnienia z pracy, aresztowania i terror fizyczny – wymuszanie przemocą zeznań, bicie.

Czternastu sygnatariuszy – podpisanych imieniem, nazwiskiem, adresem i numerem telefonu – apelowało do całego społeczeństwa o obronę represjonowanych robotników i pomoc dla nich oraz domagało się amnestii wobec aresztowanych i skazanych. Zapowiadało także ujawnienie wszystkich nadużyć władzy.

Komitet Obrony Robotników, przekształcony po roku w Komitet Samoobrony Społecznej „KOR”, działał przez 4 lata. Opieką finansową i prawną objęto setki robotniczych rodzin, ujawniono przypadki bicia i terroru, łamania prawa. Po roku władze były zmuszone do zwolnienia wszystkich robotników skazanych za protesty w czerwcu 1976 r.

Działalność KOR-u najlepiej określa znane hasło Jacka Kuronia: „Nie palcie komitetów, zakładajcie własne”. Komitet inicjował i wspierał liczne, działające jawnie, niezależne inicjatywy społeczne: niecenzurowany ruch wydawniczy – setki książek i wiele czasopism – Komitety Samoobrony Chłopskiej, Studenckie Komitety Solidarności, Towarzystwo Kursów Naukowych. Biuro Interwencyjne KOR-u tropiło przypadki łamania prawa i przygotowało raport dla Komitetu Helsińskiego oraz ujawniło tajne księgi zapisów cenzury.

Symboliczne znaczenie miały też wspólne oświadczenia KOR-u oraz czeskiej Karty 77 i kontakty z dysydentami rosyjskimi. Jednak najważniejszą z korowskich inicjatyw były skierowane do robotników pisma „Robotnik” i „Robotnik Wybrzeża” oraz wspieranie Komitetów Wolnych Związków Zawodowych. Z tego zrodził się Sierpień 1980 roku.

Sukces KOR-u wyrósł z mądrości jego przywódców i ofiarności współpracowników. W oświadczeniach KOR-u czytamy o setkach zatrzymań działaczy i współpracowników, rewizjach w ich domach, aresztach i pobiciach.

W 50. rocznicę powstania Komitetu Obrony Robotników Senat Rzeczypospolitej Polskiej dziękuje i oddaje hołd działaczom i współpracownikom KOR-u, ich odwadze i niezłomności.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *M. Kidawa-Błońska*